

Soha Tashkilotlari Va Oliy Ta’lim Muassasasi O’rtasida Innovatsion Hamkorlikning Samarasi.

T.F.F.D., Dotsent. Qo’chqorov Jur’at Jalilovich

Sobirov Komil Sodiq o’g’li

Safarov Shavkat To’xta o’g’li

“TIQXMMI” MTU Buxoro tabiiy resurslarni boshqarish instituti

TIMI Buxoro filiali

ABSTRACT

Ta’lim jarayonida innovatsion texnologiyalardan foydalanish muhim ahamiyatga ega. Ayniqsa qishloq xo’jaligi sohasiga oid fanlarni o’tishda pedagogik texnologiya elementlarini qo’llash orqali talabalarning ushbu fanlarni o’zlashtirish darajasini orttirish va sohani yetakchi mutaxassisini bo’lish hozirgi kunning asosiy masalasidan biridir

ARTICLE INFO

Received: 11th February 2022

Revised: 11th March 2022

Accepted: 11th April 2022

KEY WORDS

Ta’lim jarayonida innovatsion texnologiyalardan foydalanish muhim ahamiyatga ega. Ayniqsa qishloq xo’jaligi sohasiga oid fanlarni o’tishda pedagogik texnologiya elementlarini qo’llash orqali talabalarning ushbu fanlarni o’zlashtirish darajasini orttirish va sohani yetakchi mutaxassisini bo’lish hozirgi kunning asosiy masalasidan biridir.

Qishloq xo’jaligi ishlab chiqarishini yanada barqaror rivojlantirish, yerlarning meliorativ holatini yaxshilash, ularning unumdorligini oshirish va shu asosida qishloq xo’jaligi ekinlari hosildorligini oshirish, shuningdek, melioratsiya ishlarini tashkil qilish va moliyalashtirish mexanizmini takomillashtirish uchun zarur shart-sharoitlarini yaratish maqsadida O’zbekiston Respublikasi Prezidenti tomonidan bir qator farmon va qarorlar e’lon qilinganligidan ham ko’rish mumkin.

Haqiqatan ham, bugungi kunda yosh avlodni kamol toptirishda barcha mas’ul hisoblanib davlatimiz tomonidan bu mas’uliyatlari yetarli shart-sharoitlar yaratilgan va bu davlat siyosati darajasida ko’tarilgan [2]. Yuqoridaqilarni inobatga olgan holda shuni ta’kidlash mumkinki, yoshlarni barkamol qilib tarbiyalashda hamkorlikning roli asosiy hisoblanib jumladan ta’lim muassasasi va tashkilotlar o’rtasida hamkorligini ta’minlashda avvalo rivojlanib kelayotgan yosh avlod ongida vatan muqaddas ekanligini singdirish hamda ularga to‘g’ri yo‘l – yo‘riq ko’rsatishda ota-onalar va mahalla, ta’lim muassasalari, tashkilotlar muhim o’ringa ega.

Inson, uning har tomonlama uyg‘un kamol topishi va farovonligi, shaxs manfaatlarini ro‘yobga chiqarishning sharoitlarini va ta’sirchan mexanizmlarini yaratish, eskirgan tafakkur va ijtimoiy xulq-atvorning andozalarini o’zgartirish respublikada amalga oshirilayotgan islohotlarning asosiy maqsadi va harakatlantiruvchi kuchidir. Xalqning boy intellektual merosi va umumbashariy qadriyatlar asosida, zamonaviy madaniyat, iqtisodiyot, fan, texnika va texnologiyalarning yutuqlari asosida kadrlar tayyorlashning mukammal tizimini shakllantirish O’zbekiston taraqqiyotining muhim shartidir.

Ma’lumki, xalq ta’limining asosiy bo‘g‘inini uzluksiz ta’lim tizimi tashkil etadi. SHu sababli bu masalaga alohida diqqat-e’tibor qaratish darkor [1].

O’zbekiston Respublikasi davlat mustaqilligiga erishib, iqtisodiy va ijtimoiy rivojlanishning o‘ziga xos yo‘lini tanlashi kadrlar tayyorlash tuzilmasi va mazmunini qayta tashkil etishni zarur qilib qo‘ydi va

qator chora-tadbirlar ko‘rishni: "Ta’lim to‘g‘risida"gi Qonunni joriy etishni, yangi o‘quv rejalar, dasturlari, darsliklarini joriy etishni, zamonaviy didaktik ta’minotni ishlab chiqishni; o‘quv yurtlarini attestatsiyadan o‘tkazishni va akkreditatsiyalashni, yangi tipdagisi ta’lim muassasalarini tashkil etishni taqozo etdi.

Shularni inobatga olgan holda “Ustoz – shogird” tizimida talabalarni jalg qilish quyidagi yutuqlarga erishiladi:

1. O‘z sohasi bo‘yicha korxonadagi yetuk mutaxassislarga shogird etib belgilanish orqali shu korxonadagi ishlab chiqarish jarayonlarini to‘liq o‘rganish imkoniyatiga ega bo‘lishadi.
2. Ustoz tomonidan kasbga qiziqtirish va yo‘llash ishlari olib borilishi natijasida kasb sirlari va boshlang‘ich malakani egallaydilar.
3. Talabalar kafedra tomonidan belgilangan jadval orqali o‘qishdan ajralmagan holda sohaga doir amaliy ish, tajriba va ko‘nikmalarini shakllantirib, o‘qishni tugatganlaridan so‘ng sinov muddatlarisiz ishlab chiqarish korxonalarida ishlashlari uchun zamin yaratadilar va h.k.

SHuningdek, talabalar belgilangan tashkilotlarida o‘rganish jarayonida sohaga oid mavjud muammolarni aniqlab, o‘z bitiruv malakaviy ishlarini bajarishga asos qilib olayotganlari fikrimizning yaqqol dalilidir. Bitiruv malakaviy ishlaridagi muammoli mavzular aynan biriktirilgan tashkilotlar miqyosida o‘rganilib, muammolarning yechim yo‘llari, sohani rivojlantirishga oid yaxshi taklif va mulohazalarning ustozlar bilan birgalikda ilgari surilayotganligi ijobji natijadir. Kelgusida iqtidorli yoshlarni shakllantirish maqsadida “Ustoz – shogird” tizimini yanada rivojlantirib borish taqozo etiladi.

Xulosa qilib shuni aytish mumkinki, yoshlarning ta’lim olishida yaratilgan sharoitlar jahon standartlariga to‘liq javob bera oladi. Bulardan samarali foydalanish har bir yosh avlodning yetuk kadr bo‘lishi va kamol topishi uchun yordam beradi. Ayniqsa, ta’limning uzviyligini ta’minalash orqali “maktab-texnikum-institut” tizimi maktab o‘quvchilarida kasbga qiziqish uyg‘otibgina qolmay, ularda shu kasb bo‘yicha ma’lum bilimlar va ko‘nikmalar hosil bo‘lishiga erishilmoqda. Pirovardda bunday hamkorlik maktab o‘quvchilarida kasb tanlash imkoniyatini beribgina qolmay, balki bu orqali maktabni tugatib, o‘zi qiziqqan soha bo‘yicha kollejda o‘qishi hamda shu soha bo‘yicha institutda bilimini oshirishi bilan yetuk mutaxassis bo‘lishiga erishiladi. Albatta bunday bilimli kadrlar kelajakda sohani rivojlantirishga katta hissa qo‘sadilar deb o‘ylayman.

Foydalanilgan adabiyot:

1. I.Karimov. “O‘zbekiston XXI asr bo‘sag‘asida: xavfsizlikka tahdid, barqarorlik shartlari va taraqqiyot kafolatlari”. “O‘zbekiston”, Toshkent, 1997y.
2. To‘xtapo‘lat Risqiev. Barkamol avlod orzusi. “O‘zbekiston milliy ensiklopediyasi” davlat ilmiy nashriyoti. Toshkent. 2000 y.